Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2020. gada 14. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Vide – Atkritumi – Direktīva 2008/98/EK – 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts, 3. panta 1. punkts un 6. panta 1. punkts – Notekūdeņi – Notekūdeņu dūņas – Piemērošanas joma – Jēdziens "atkritumi" – Atkritumu stadijas izbeigšanās – Atkritumu reģenerācija vai reciklēšana

Lietā C-629/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landesverwaltungsgericht Steiermark* (Štīrijas federālās zemes Administratīvā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2019. gada 14. augustā un kurš Tiesā reģistrēts 2019. gada 23. augustā, tiesvedībā

Sappi Austria Produktions-GmbH & Co. KG,

Wasserverband "Region Gratkorn-Gratwein"

pret

Landeshauptmann von Steiermark,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents), Tiesas priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda otrās palātas tiesneses pienākumus, tiesneši A. Kumins [*A. Kumin*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] un P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*],

ģenerāladvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Sappi Austria Produktions-GmbH & Co. KG* un *Wasserverband "Region Gratkorn-Gratwein"* vārdā – *P. Schaden* un *W. Thurner*, *Rechtsanwälte*,

– Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll*, pārstāve,

– Eiropas Komisijas vārdā – *F. Thiran* un *M. Noll-Ehlers*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV 2008, L 312, 3. lpp.), 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 3. panta 1. punktu, 5. panta 1. punktu un 6. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Sappi Austria Produktions-GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā – "*Sappi*") un *Wasserverband "Region Gratkorn-Gratwein"* (Grātkornas-Grātveinas reģiona Ūdensapgādes apvienība, Austrija) (turpmāk tekstā – "*Wasserverband*"), no vienas puses, un *Landeshauptmann von Steiermark* (Štīrijas reģionālās valdības vadītājs, Austrija, turpmāk tekstā – "reģionālā administrācija"), no otras puses, saistībā ar pēdējā minētā lēmumu, ar ko ir konstatēts, ka uz izmaiņām, kuras skar *Sappi* un *Wasserverband* rūpniecības iekārtas, kas atrodas vienuviet, ir jāattiecina pienākums saņemt iepriekšēju atļauju.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Padomes 1975. gada 15. jūlija Direktīvas 75/442/EEK par atkritumiem (OV 1975, L 194, 39. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 91/156/EEK (1991. gada 18. marts) (OV 1991, L 78, 32. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva 75/442"), galvenais mērķis bija cilvēku veselības aizsardzība un vides aizsardzība pret kaitējumiem, ko rada atkritumu savākšana, pārvadāšana, apstrāde, uzglabāšana un noglabāšana.

4 Direktīva 75/442 tika kodificēta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/12/EK (2006. gada 5. aprīlis) par atkritumiem (OV 2006, L 114, 9. lpp.), kura pēc tam tika atcelta un aizstāta ar Direktīvu 2008/98. Direktīvas 75/442 4., 8. un 9. pants būtībā tika pārņemts Direktīvas 2008/98 13. pantā, 36. panta 1. punktā, kā arī 15. un 23. pantā.

5 Direktīvas 2008/98 I nodaļā "Priekšmets, darbības joma un definīcijas" ir ietverts tās 1.–7. pants.

6 Šīs direktīvas 1. pants ir formulēts šādi:

"Šajā direktīvā ir paredzēti pasākumi, lai aizsargātu vidi un cilvēku veselību, novēršot vai samazinot atkritumu rašanās un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi un palīdzot mazināt resursu izmantošanas vispārējo ietekmi un veicinot tādas izmantošanas efektivitāti."

7 Minētās direktīvas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

"Turpmāk minētos neietver šīs direktīvas darbības jomā, ciktāl uz tiem jau attiecas citi Kopienas tiesību akti:

a) notekūdeņi;

[..]."

8 Tās pašas direktīvas 3. pantā "Definīcijas" ir paredzēts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1) "atkritumi" ir jebkura viela vai priekšmets, no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties;

[..]

15) "reģenerācija" ir jebkura darbība, kuras rezultātā atkritumus izmanto kādam lietderīgam nolūkam, aizstājot citus materiālus, kuri savukārt būtu izmantoti kādu noteiktu funkciju veikšanai, vai arī atkritumus sagatavo šādas funkcijas pildīšanai iekārtā vai tautsaimniecībā plašākā nozīmē. II pielikumā izklāstīts reģenerācijas darbību saraksts, kas nav izsmeļošs;

[..]."

9 Direktīvas 2008/98 5. pantā "Blakusprodukti" ir noteikts:

"1. Ražošanas procesā radušos vielu vai priekšmetu, kura ražošana nebija šā procesa galvenais mērķis, var uzskatīt nevis par atkritumu, kā minēts 3. panta 1. punktā, bet par blakusproduktu tikai tad, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

a) vielu vai priekšmetu turpmāk noteikti lietos;

b) vielu vai priekšmetu var tieši izmantot bez turpmākas apstrādes, izņemot parastu rūpniecisko praksi;

c) viela vai priekšmets ir radies kā ražošanas procesa neatņemama daļa; un

d) turpmāka lietošana ir likumīga, proti, viela vai priekšmets atbilst visām attiecīgajām produkta, vides un veselības aizsardzības prasībām konkrētajam lietojumam un neatstāj nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

[..]"

10 Saskaņā ar šīs direktīvas 6. pantu "Atkritumu stadijas izbeigšanās":

"1. Daži konkrēti atkritumi vairs nav atkritumi 3. panta 1. punkta nozīmē, tiklīdz tos reģenerē, tostarp pārstrādā, tiem piemēro kādu darbību un tie atbilst konkrētiem kritērijiem, kas jāizstrādā saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

a) vielu vai priekšmetu parasti lieto konkrētiem nolūkiem;

b) pastāv tirgus vai pieprasījums pēc šādas vielas vai priekšmeta;

c) viela vai priekšmets atbilst konkrētajos nolūkos noteiktajām tehniskajām prasībām, kā arī pastāvošajiem tiesību aktiem un produktiem piemērojamajiem standartiem; un

d) vielas vai priekšmeta lietošanai nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz vidi un cilvēku veselību.

Ja nepieciešams, kritērijos ietver piesārņotājvielu robežvērtības un ņem vērā visu iespējamo vielas vai priekšmeta negatīvo ietekmi uz vidi.

[..]"

Austrijas tiesības

11 2002. gada *Abfallwirtschaftsgesetz* (2002. gada Federālais likums par atkritumu apsaimniekošanu, turpmāk tekstā – "*AWG 2002*"), ar kuru ir transponēta Direktīva 2008/98, atbilstīgās tiesību normas ir formulētas šādi:

"Definīcijas

2. pants (1) Šajā federālajā likumā atkritumi ir jebkura kustama manta,

1. no kuras tās īpašnieks ir nodomājis atbrīvoties vai ir atbrīvojies, vai

2. kura ir jāsavāc, jāuzglabā, jātransportē un jāapstrādā kā atkritumi, lai nekaitētu sabiedrības interesēm (1. panta 3. punkts).

[..]

(3a) Ražošanas procesā radušos vielu vai priekšmetu, kura ražošana nebija šā procesa galvenais mērķis, var uzskatīt nevis par atkritumiem, bet par blakusproduktu tikai tad, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

1. viela vai priekšmets noteikti tiks atkalizmantots;

2. vielu vai priekšmetu var tieši izmantot bez turpmākas apstrādes, izņemot parastu rūpniecisko praksi;

3. viela vai priekšmets ir radies kā ražošanas procesa neatņemama daļa un

4. atkalizmantošana ir atļauta, it īpaši vielu vai priekšmetu var droši izmantot paredzētajam lietderīgajam mērķim, izmantošana nekaitē aizsargājamām vērtībām (skat. 1. panta 3. punktu) un tiek ievērotas visas atbilstošās tiesību normas.

[..]

Izņēmumi no darbības jomas

3. pants (1) Atkritumi šī federālā likuma izpratnē nav

1. notekūdeņi, tostarp citi ūdeņi, kas ir uzskaitīti *Verordnung über die allgemeine Begrenzung von Abwasseremissionen in Fließgewässer und öffentliche Kanalisationen* (Noteikumi par notekūdeņu novadīšanas ūdenstecēs un sabiedriskās kanalizācijās vispārēju ierobežošanu, *BGBl.* 186/1996). 1. panta 1. punkta 1.–4. un 6. apakšpunktā un 2. punktā.

[..]

Atkritumu stadijas izbeigšanās

5. pants (1) Ciktāl noteikumos saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK par atkritumiem 2. punktu vai 6. panta 2. punktu nav noteikts citādi, esošās vielas tiek uzskatītas par atkritumiem tikmēr, kamēr tās vai no tām iegūtās vielas tiek tieši izmantotas kā izejvielu vai no izejvielām saražotu produktu aizstājējas. Sagatavojot atkārtotai izmantošanai 2. panta 5. punkta 6. apakšpunkta izpratnē, atkritumu statuss izbeidzas, beidzoties šai reģenerācijas darbībai.

[..]

Konstatējoši lēmumi

6. pants [..]

(6) Uz projekta attīstītāja vai *Umweltanwalt* pieteikuma pamata vai pēc savas iniciatīvas *Landeshauptmann* [reģionālās valdības vadītājam] ir trīs mēnešu laikā jākonstatē, vai

1. uz iekārtu attiecas pienākums saņemt atļauju saskaņā ar 37. panta 1. vai 3. punktu vai saskaņā ar 52. pantu vai arī pastāv izņēmums saskaņā ar 37. panta 2. punktu,

[..]

3. uz apstrādes iekārtu izmaiņām attiecas pienākums saņemt atļauju saskaņā ar 37. panta 1. vai 3. punktu vai arī deklarēšanas pienākums saskaņā ar 37. panta 4. punktu. [..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

12 *Sappi* Grātkornā (Austrija) apsaimnieko lielu rūpniecības iekārtu papīra un celulozes ražošanai. Šajā teritorijā atrodas arī notekūdeņu attīrīšanas stacija, kuru kopīgi apsaimnieko *Sappi* un *Wasserverband* un kurā tiek attīrīti notekūdeņi, kā avots ir papīra un celulozes ražošana, kā arī komunālie notekūdeņi. Veicot šo notekūdeņu attīrīšanu, kas ir valsts tiesībās noteikts pienākums, rodas pamatlietā aplūkotās notekūdeņu dūņas. Šīs dūņas tātad sastāv gan no vielām, kuru avots ir rūpnieciskie notekūdeņi, gan vielām, kā avots ir komunālie notekūdeņi. Notekūdeņu dūņas, kas šādi ir izveidojušās notekūdeņu attīrīšanas stacijā, pēc tam tiek sadedzinātas *Sappi* piederošajā katlā un *Wasserverband* apsaimniekotajā atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, un enerģijas reģenerācijas nolūkā rekuperētais tvaiks nodrošina papīra un celulozes ražošanu.

13 Reģionālā administrācija pēc padziļinātas izmeklēšanas procedūras saskaņā ar *AWG 2002* 6. panta 6. punktu konstatēja, ka uz izmaiņām, kas tika veiktas *Sappi* piederošajā katlā un *Wasserverband* īpašumā esošajā atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, kura arī atrodas Grātkornā, attiecas pienākums saņemt atļauju.

14 Minētā administrācija uzskatīja, ka, protams, lielākā daļa, proti, 97 % notekūdeņu dūņu, kas ir paredzētas sadedzināšanai, rodas papīra ražošanas procesā, un ka attiecībā uz šo daļu var atzīt, ka tām ir "blakusproduktu" statuss *AWG 2002* 2. panta 3.a punkta izpratnē. Taču tas tā neesot notekūdeņu dūņu gadījumā, kuras rodas, attīrot komunālos notekūdeņus. Šīs notekūdeņu dūņas tomēr esot atkritumi.

15 Tā kā saskaņā ar *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) judikatūru nepastāv minimālais slieksnis vielas kvalificēšanai par "atkritumiem", esot jāseko principam, saskaņā ar kuru visas notekūdeņu dūņas, kas tiek sadedzinātas *Sappi* un *Wasserverband* rūpniecības iekārtās, ir jākvalificē par "atkritumiem" *AWG 2002* 2. panta 1. punkta izpratnē. *Sappi* un *Wasserverband* par šo lēmumu cēla prasību iesniedzējtiesā.

16 Ar 2016. gada 19. decembra spriedumu šī tiesa *Sappi* un *Wasserverband* prasību apmierināja. *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa), kurā par šo spriedumu tika iesniegta revīzijas sūdzība, ar 2019. gada 27. februāra spriedumu to atcēla un nodeva lietu atpakaļ iesniedzējtiesai.

17 *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa) norāda, ka *AWG 2002* 2. panta 3.a punktā saskaņā ar Direktīvas 2008/98 5. pantu ir paredzēti nosacījumi, kuri ir jāievēro, lai vielu vai priekšmetu, kas, protams, ir radies ražošanas procesā, bet kas nav tā galvenais mērķis, varētu kvalificēt par "blakusproduktu", nevis par "atkritumiem". No šīs tiesību normas izriet, ka vielai vai priekšmetam ir jābūt tādam, kas rodas ražošanas procesā.

18 Iesniedzējtiesai nav skaidrs, vai notekūdeņu dūņas, kas rodas, kopīgi attīrot rūpnieciskas izcelsmes un komunālos notekūdeņus, kā uzskata *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa), ir "atkritumi" Savienības tiesību izpratnē. Šī tiesa uzsver, ka tad, ja notekūdeņu attīrīšana nebūtu daļa no ražošanas procesa, nebūtu ievērots viens no nosacījumiem, kas paredz blakusprodukta esamību.

19 Tomēr iesniedzējtiesa norāda, ka notekūdeņu dūņu piejaukšana notiek uzņēmumā, izmantojot slēgtu automatizētu sistēmu, ka notekūdeņu dūņas tiek izmantotas pilnībā un ka šis process nerada nekādu apdraudējumu videi un cilvēku veselībai. Turklāt šīs pieejas mērķis esot novērst atkritumu rašanos un aizstāt fosilo kurināmo.

20 Šajos apstākļos *Landesverwaltungsgericht Steiermark* (Štīrijas federālās zemes Administratīvā tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai, ņemot vērā Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto atkāpi apvienojumā ar Padomes Direktīvu 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV 1991, L 135, 40. lpp.) un/vai Notekūdeņu dūņu direktīvu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1137/2008 (2008. gada 22. oktobris)[, ar ko vairākus instrumentus, kuriem piemēro Līguma 251. pantā noteikto procedūru, pielāgo Padomes Lēmumam 1999/468/EK attiecībā uz regulatīvo kontroles procedūru – Pielāgošana regulatīvajai kontroles procedūrai – pirmā daļa (OV 2008, L 311, 1. lpp.)], notekūdeņu dūņas ir uzskatāmas par atkritumiem?

2) Ja uz pirmo jautājumu netiek jau sniegta noliedzoša atbilde,

vai [..] Direktīvas 2008/98 [..] 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka viela ir blakusprodukts Savienības tiesību jēdziena "atkritumi" izpratnē, ja šai vielai tehnoloģiskajā procesā nelielā daļā tiek piejauktas citas vielas, kas citādi būtu uzskatāmas par atkritumiem, ja tādējādi netiek ietekmēts kopējās vielas sastāvs un rodas būtisks ieguvums videi?"

Prejudiciālo jautājumu pieņemamību

21 Savos rakstveida apsvērumos Austrijas valdība norāda, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir acīmredzami nepieņemams.

22 Pirmkārt, neesot nepieciešams atbildēt uz pirmo jautājumu. Pamatlietas mērķis esot noskaidrot, vai attīrīšanas dūņas ir "atkritumi" Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punkta izpratnē, attiecīgā gadījumā lasot to kopā ar šīs direktīvas 5. un 6. pantu. Tomēr pirmais jautājums ir par minētās direktīvas 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu. Tā kā notekūdeņu dūņas nav notekūdeņu pamatelements, šai tiesību normai acīmredzami neesot nekāda sakara ar pamatlietas priekšmetu, un tātad jautājums esot hipotētisks.

23 Otrkārt, iemesli, kuru dēļ iesniedzējtiesai ir šaubas par šīs tiesību normas interpretāciju, neizrietot no pamatu izklāsta. Šī tiesa šauboties vienīgi par *AWG 2002* 2. panta 1. un 3.a punkta atbilstību Savienības tiesībām un to interpretāciju. Ar šīm tiesību normām esot transponēts nevis Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts, bet 3. panta 1. punkts un 5. pants.

24 Patiesībā tā lūdzot interpretēt nevis Direktīvas 2008/98 6. pantu, bet gan 5. pantu. Taču kritēriju, lai vielu kvalificētu par "blakusproduktu", izpildes sekas esot atkritumu neesamība. Visbeidzot, tā nepaužot šaubas attiecībā uz šīs direktīvas 6. panta interpretāciju, bet tikai vispārīgi kritizējot "atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas veicināšanas" neesamību pamatlietā un neizvirzot Savienības tiesību jautājumus, kas vēl nav atrisināti.

25 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu valsts tiesām ir piešķirtas visplašākās iespējas vērsties Tiesā, ja tās uzskata, ka lietā, ko tās izskata, rodas jautājumi par to, kā tostarp ir jāinterpretē Savienības tiesību normas, kuras ir nepieciešamas to izskatīšanā esošā strīda atrisināšanai, un var brīvi izmantot šo iespēju ikvienā tiesvedības brīdī, ko tās uzskata par piemērotu (spriedums, 2019. gada 26. jūnijs, *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2019:537, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Tiesa arī ir vairākkārt atgādinājusi, ka uz valsts tiesu uzdotajiem jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju attiecas atbilstības prezumpcija. Tiesa tātad var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesiskā regulējuma interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2018. gada 10. decembris, *Wightman* u.c., C-621/18, EU:C:2018:999, 27. punkts, kā arī 2019. gada 26. jūnijs, *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2019:537, 36. punkts).

27 Taču šajā lietā tas tā nav.

28 Pirmkārt, ir jākonstatē, ka pamatlietā aplūkoto vielu veido notekūdeņu dūņas, kas rodas no notekūdeņu attīrīšanas *Sappi* un *Wasserverband* apsaimniekotajā notekūdeņu attīrīšanas stacijā. Tomēr noteiktos apstākļos ar Direktīvas 2008/98 2. pantu notekūdeņi ir izslēgti no šīs direktīvas piemērošanas jomas. Līdz ar to nešķiet, ka apstāklim, ka iesniedzējtiesa jautā Tiesai par šī panta interpretāciju, nebūtu sakara ar pamatlietas priekšmetu.

29 Otrkārt, uzdotie jautājumi attiecas uz šādu dūņu kvalificēšanu par "atkritumiem" vai "blakusproduktu", un tas rada konkrētas tiesiskās sekas un ir skaidri saistīts ar pamatlietu. Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai ir izpildīti visi Direktīvas 2008/98 5. panta 1. punktā vai 6. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi. Šajā nolūkā šī tiesa ir izklāstījusi tiesiskos un faktiskos apstākļus, kas ir pietiekami, lai ļautu Tiesai uz šo jautājumu sniegt noderīgu atbildi.

30 No tā izriet, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

31 Ar saviem jautājumiem, kas ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts, 3. panta 1. punkts, 5. panta 1. punkts un 6. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka notekūdeņu dūņas, kuras rodas, notekūdeņu attīrīšanas stacijā kopīgi attīrot rūpnieciskas izcelsmes un sadzīves vai komunālos notekūdeņus, un kuras tiek sadedzinātas atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, enerģijas reģenerācijas nolūkā saražojot tvaiku, ir jākvalificē par "atkritumiem".

32 Pirmkārt, ir jāizvērtē, vai pamatlietā aplūkotās vielas ietilpst Direktīvas 2008/98 piemērošanas jomā.

33 Ar Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu no tās piemērošanas jomas ir izslēgti notekūdeņi, izņemot šķidros atkritumus, taču ar nosacījumu, ka uz šiem notekūdeņiem attiecas "citi [Savienības] tiesību akti".

34 Savienības likumdevējs tādējādi ir skaidri iecerējis kvalificēt notekūdeņus par "atkritumiem" šīs direktīvas izpratnē, vienlaikus paredzot, ka – ar zināmiem nosacījumiem – šie atkritumi var nebūt tās piemērošanas jomā un uz tiem var attiekties citi tiesību akti (pēc analoģijas attiecībā uz Direktīvas 75/442 2. panta 1. punktu skat. spriedumu, 2007. gada 10. maijs, *Thames Water Utilities*, C-252/05, EU:C:2007:276, 26. punkts).

35 Lai varētu uzskatīt, ka aplūkotie noteikumi ir "citi [Savienības] tiesību akti" Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, tie nedrīkst attiekties tikai uz kādu noteiktu vielu, bet tiem ir jāietver konkrēti noteikumi, kuros ir organizēta to kā "atkritumu" apsaimniekošana Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punkta izpratnē. Pretējā gadījumā atkritumu apsaimniekošana nebūtu organizēta ne šīs vai citas direktīvas, ne arī valsts tiesību aktu ietvaros, bet tas būtu pretrunā gan minētās direktīvas 2. panta 2. punktam, gan pašam Savienības tiesību aktu atkritumu jomā mērķim (pēc analoģijas attiecībā uz Direktīvas 75/442 2. panta 1. punktu skat. spriedumu, 2007. gada 10. maijs, *Thames Water Utilities*, C-252/05, EU:C:2007:276, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 No tā izriet, ka aplūkotajiem Savienības tiesību noteikumiem, lai varētu uzskatīt, ka tie ir "citi [Savienības] tiesību akti" Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta izpratnē, ir jāietver konkrēti noteikumi, kuros ir organizēta atkritumu apsaimniekošana, un tiem ir jānodrošina aizsardzības līmenis, kas ir vismaz līdzvērtīgs tam, kurš izriet no šīs direktīvas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 10. maijs, *Thames Water Utilities*, C-252/05, EU:C:2007:276, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Tomēr ar Direktīvu 91/271 šāds aizsardzības līmenis nav nodrošināts. Lai gan tajā ir regulēta notekūdeņu savākšana, attīrīšana un novadīšana, tā neietver konkrētas tiesību normas attiecībā uz notekūdeņu dūņu apsaimniekošanu. Tādējādi nevar uzskatīt, ka tā attiecas uz pēdējo minēto apsaimniekošanu un tajā būtu nodrošināts aizsardzības līmenis, kas ir vismaz līdzvērtīgs tam, kurš izriet no Direktīvas 2008/98 (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2007. gada 10. maijs, *Thames Water Utilities*, C-252/05, EU:C:2007:276, 35. punkts).

38 Runājot par judikatūrā minēto, kā arī pamatlietas pušu norādīto Padomes Direktīvu 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas (OV 1986, L 181, 6. lpp.), kā izriet no paša tās nosaukuma, tāpat kā no tās 1. panta, tajā ir regulēta vienīgi notekūdeņu dūņu izmantošana lauksaimniecībā. Tātad šī direktīva nav atbilstīga, lai kvalificētu notekūdeņu dūņas, kuras tiek sadedzinātas atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, enerģijas reģenerācijas nolūkā saražojot tvaiku, ja nav sakara ar lauksaimniecisko darbību.

39 Tādējādi ir jākonstatē, ka notekūdeņi nav izslēgti no Direktīvas 2008/98 piemērošanas jomas. Tas pats attiecas uz pamatlietā aplūkotajām notekūdeņu dūņām, kas rodas, attīrot minētos notekūdeņus; notekūdeņu dūņas nepieder pie vielām un priekšmetiem, kuri saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 2. punktu var tikt izslēgti no tās piemērošanas jomas.

40 Otrkārt, ir jānoskaidro, vai pamatlietā aplūkotās notekūdeņu dūņas ir "atkritumi" Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punkta izpratnē.

41 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar šajā tiesību normā ietverto jēdziena definīciju "atkritumi" ir jebkura viela vai priekšmets, no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties.

42 Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai "atkritumu" kvalificēšana vispirms ir atkarīga no īpašnieka rīcības un formulējuma "atbrīvoties" nozīmes (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 17. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

43 Runājot par formulējumu "atbrīvoties", no Tiesas pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka šis formulējums ir jāinterpretē, ņemot vērā Direktīvas 2008/98 mērķi, kas saskaņā ar tās 6. apsvērumu ir atkritumu radīšanas un apsaimniekošanas negatīvās ietekmes uz cilvēku veselību un vidi samazināšana līdz minimumam, kā arī LESD 191. panta 2. punkta – kurā ir noteikts, ka Eiropas Savienības politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību un pamatojas uz piesardzības un preventīvas darbības principu, – gaismā. No tā izriet, ka formulējums "atbrīvoties" un tādējādi jēdziens "atkritumi" Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punkta izpratnē nevar tikt interpretēti šauri (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Turklāt no šīs direktīvas normām izriet, ka jēdziens "atbrīvoties" aptver gan vielas vai priekšmeta "reģenerāciju", gan "apglabāšanu" šīs direktīvas 3. panta 15. un 19. punkta izpratnē (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Konkrētāk, "atkritumu" esamība Direktīvas 2008/98 izpratnē ir jāpārbauda no visu apstākļu viedokļa, ņemot vērā šīs direktīvas mērķi un nodrošinot, ka netiek apdraudēta tās efektivitāte. Tādējādi noteikti apstākļi var liecināt par to, ka notiek atbrīvošanās vai ir nodoms vai pienākums atbrīvoties no vielas vai priekšmeta Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 20. un 21. punkts).

46 Pie apstākļiem, kas var norādīt uz minēto, ir fakts, ka izmantotā viela ir ražošanas vai patēriņa atlieka, proti, produkts, kuru pašu par sevi nav bijis paredzēts saražot (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 24. jūnijs, *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU:C:2008:359, 41. punkts, un 2013. gada 3. oktobris, *Brady*, C-113/12, EU:C:2013:627, 40. punkts).

47 Šāda norāde var būt arī fakts, ka aplūkotā viela ir ražošanas atlieka, kuras iespējamā izmantošana ir jāveic īpašas piesardzības apstākļos tās videi bīstamā sastāva dēļ (spriedums, 2013. gada 3. oktobris, *Brady*, C-113/12, EU:C:2013:627, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka vielas apstrādes metode vai izmantošanas veids nav noteicošais, lai šo vielu kvalificētu par "atkritumiem" vai ne, un ka no jēdziena "atkritumi" nav izslēgtas ne vielas, ne priekšmeti, kurus var saimnieciski atkalizmantot. Ar Direktīvu 2008/98 izveidoto uzraudzības un apsaimniekošanas sistēmu ir paredzēts attiecināt uz visiem priekšmetiem un visām vielām, no kurām īpašnieks atbrīvojas, pat ja tām ir komerciāla vērtība un ja tās tiek savāktas komerciāli reciklēšanas, rekuperācijas vai atkalizmantošanas nolūkā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2008. gada 24. jūnijs, *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU:C:2008:359, 40. punkts, un 2013. gada 3. oktobris, *Brady*, C-113/12, EU:C:2013:627, 42. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

49 Turklāt īpaša uzmanība ir jāvērš uz apstākli, vai aplūkotais priekšmets vai viela nav vai vairs nav noderīgs tā īpašniekam, un tādējādi šis priekšmets vai viela šim īpašniekam būtu apgrūtinājums, no kura tas vēlētos atbrīvoties. Ja tas tā ir, pastāv risks, ka minētais īpašnieks atbrīvosies no tam piederošā priekšmeta vai vielas veidā, kas var radīt kaitējumu videi, proti, to izmetot, izgāžot vai nekontrolēti apglabājot. Ja uz šo priekšmetu vai vielu attiecas jēdziens "atkritumi" Direktīvas 2008/98 izpratnē, uz to ir attiecināmi šīs direktīvas noteikumi, kas nozīmē, ka minētā priekšmeta vai minētās vielas reģenerācija vai apglabāšana ir jāīsteno, neapdraudot cilvēku veselību un neizmantojot procedūras vai metodes, kuras varētu radīt kaitējumu videi (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 22. punkts).

50 Šajā ziņā varbūtības pakāpe, ka lieta, viela vai produkts tiks atkalizmantots bez iepriekšējas pārstrādes darbības, ir atbilstīgais kritērijs, lai novērtētu, vai tie ir vai nav atkritumi Direktīvas 2008/98 izpratnē. Ja papildus vienkāršai iespējai attiecīgo lietu, vielu vai produktu atkalizmantot īpašniekam šāda rīcība arī sniedz ekonomisku ieguvumu, tad šādas atkalizmantošanas varbūtība ir liela. Šādā gadījumā aplūkotā lieta, viela vai produkts vairs nevar tikt vērtēti kā apgrūtinājums, no kura īpašnieks vēlētos "atbrīvoties", bet gan kā īsts produkts (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

51 Tāpat noteiktās situācijās lieta, materiāls vai izejviela, kas radusies ieguves vai ražošanas procesā, kura galvenais mērķis nav to saražot, var būt nevis atlieka, bet gan blakusprodukts, no kura tā īpašnieks nevēlas "atbrīvoties" Direktīvas 2008/98 3. panta 1. punkta izpratnē, bet kuru tas ir iecerējis izmantot un laist tirdzniecībā – tostarp attiecīgā gadījumā tādu saimnieciskās darbības subjektu vajadzībām, kas nav to saražojuši, – ar tam izdevīgiem nosacījumiem vēlākā procesā, ja vien šī atkalizmantošana nav tikai iespējama, bet noteikta, tai nav nepieciešama iepriekšēja pārstrāde un tā ietilpst pastāvīgā ražošanas procesā (spriedums, 2013. gada 3. oktobris, *Brady*, C-113/12, EU:C:2013:627, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Nebūtu nekādā ziņā pamatoti attiecināt Direktīvas 2008/98 – kuras mērķis ir nodrošināt, ka atkritumu reģenerācija un apglabāšana notiek, neapdraudot cilvēka veselību un neizmantojot procesus vai metodes, kas varētu radīt kaitējumu videi, – prasības uz lietām, vielām vai produktiem, kurus īpašnieks ir iecerējis izmantot vai tirgot ar izdevīgiem nosacījumiem, neatkarīgi no jebkādas reģenerācijas darbības. Tomēr, ņemot vērā pienākumu jēdzienu "atkritumi" interpretēt plaši, ir jāuzskata, ka tādējādi runa ir tikai par situācijām, kurās attiecīgās lietas vai vielas atkārtota izmantošana ir ne tikai iespējama, bet noteikta, un šajā nolūkā nav nepieciešams vispirms izmantot kādu no Direktīvas 2008/98 II pielikumā minētajām atkritumu reģenerācijas procedūrām; tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Galu galā iesniedzējtiesai, kuras vienīgās kompetencē ir novērtēt tās izskatīšanā esošās lietas faktus, ir jāpārbauda, vai attiecīgā priekšmeta vai vielas īpašniekam tiešām bija nodoms no tiem "atbrīvoties", ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus un vienlaikus nodrošinot, ka tiek ievērots Direktīvā 2008/98 paredzētais mērķis. Tomēr Tiesa var sniegt šai tiesai jebkādas noderīgas norādes tās izskatīšanā esošās lietas atrisināšanai (spriedums, 2019. gada 4. jūlijs, *Tronex*, C-624/17, EU:C:2019:564, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Šajā gadījumā pamattiesvedības mērķis ir noskaidrot, vai notekūdeņu dūņas, kuras rodas *Sappi* un *Wasserverband* kopīgi apsaimniekotajā notekūdeņu attīrīšanas stacijā, ir jākvalificē par "atkritumiem" un vai tādējādi uz to sadedzināšanu attiecas tiesību normas, kas piemērojamas attiecībā uz atkritumiem. Attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts tiesībām uz izmaiņām, kas tika veiktas *Sappi* piederošajā katlā un *Wasserverband* īpašumā esošajā atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, ir jāattiecina pienākums saņemt atļauju.

55 *Sappi* apgalvo, ka tas tā nav, jo pamatlietā aplūkotās notekūdeņu dūņas gandrīz 100 % apmērā sastāv no augu atliekām, kas rodas papīra un celulozes ražošanas procesā, ir integrētas tajā kopš iekārtas projektēšanas brīža un tiek izmantotas enerģijas reģenerācijai papīra ražošanas vajadzībām. Tātad tās šim uzņēmumam arī sniedzot ekonomisku ieguvumu. Slēgtā lietošanas cikla dēļ, kurš ietver transportu konveijerā, kas tiek veikts cauru diennakti, neesot nevienas vielas, no kā īpašnieks vēlētos atbrīvoties.

56 Turklāt no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka šīs notekūdeņu dūņas rodas, kopīgi attīrot industriālas izcelsmes notekūdeņus un – nelielā apjomā – sadzīves vai komunālos notekūdeņus attīrīšanas stacijā, un pēc mehāniskās novadīšanas tiek izmantotas atkritumu atliku sadedzināšanai, lai tos reģenerētu tvaika ražošanai, *Sappi* ražošanas procesā. Tā kā notekūdeņu dūņas tiek integrētas atpakaļ sistēmā, kā arī tiek nepārtraukti un pastāvīgi sadedzinātas emisiju ziņā neitrālā veidā, lai ražotu tvaiku papīra ražošanas procesā, iesniedzējtiesa uzskata, ka minētās dūņas tiek atkalizmantotas pastāvīgi, nekavējoties un noteikti.

57 Kā izriet no šī sprieduma 41. un 42. punktā atgādinātās judikatūras, jēdziens "atkritumi" ir definēts kā jebkura viela vai priekšmets, no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties.

58 Šajā ziņā ir jākonstatē – apstāklim, ka notekūdeņu attīrīšanas stacijā notekūdeņiem, kas ir radušies papīra un celulozes ražošanā, tiek piejaukta tikai neliela daļa komunālo notekūdeņu, nav nozīmes, nosakot, vai notekūdeņu dūņas, kuras rodas, kopīgi attīrot šos notekūdeņus, ir vai nav "atkritumi".

59 Šī interpretācija ir vienīgā, kas garantē Direktīvā 2008/98 paredzēto mērķu – atkritumu radīšanas un apsaimniekošanas negatīvās ietekmes uz cilvēku veselību un vidi samazināšanas līdz minimumam – ievērošanu. Šādā gadījumā notekūdeņi, kas rodas no papīra un celulozes ražošanas, nav nodalāmi no sadzīves vai komunālajiem notekūdeņiem un var tikt reģenerēti vai apglabāti tikai tad, ja attiecībā uz tiem tiek veiktas arī valsts tiesībās prasītās apstrādes darbības. Tomēr nav strīda par to, ka sadzīves vai komunālie notekūdeņi ir jāuzskata par vielām, no kurām to īpašnieks ir atbrīvojies.

60 No iepriekš minētā izriet, ka, neskarot pārbaudes, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, pamatlietā aplūkotie notekūdeņi ir jāuzskata par vielām, no kurām īpašnieks vēlas atbrīvoties, un no tā izriet, ka tie ir kvalificējami par "atkritumiem" Direktīvas 2008/98 izpratnē.

61 Saskaņā ar Tiesai iesniegtajos lietas materiālos ietvertajām norādēm šo notekūdeņu attīrīšana ir apstrādes process, kas ir noteikts valsts tiesību aktos ūdens apsaimniekošanas jomā, pirms notekūdeņu novadīšanas ūdenstecē, jo tajā var tikt novadītas tikai nekaitīgas vielas. Šajā ziņā no šīs lietas materiāliem izriet, ka atkarībā no notekūdeņu veida un attīrīšanas procesa notekūdeņu dūņas varētu saturēt noteiktas kaitīgas vielas, piemēram, patogēnus vai smagos metālus, kas rada risku videi, kā arī cilvēku un dzīvnieku veselībai.

62 Attiecībā uz pamatlietā aplūkotajām notekūdeņu dūņām nav strīda par to, ka tās ir atliekas, kas rodas, attīrot notekūdeņus. Šāds elements, kā izriet no šī sprieduma 46. un 47. punktā atgādinātās judikatūras, ir norāde uz atkritumu statusa saglabāšanos.

63 Tomēr iesniedzējtiesa, šķiet, uzskata, ka pat pirms to sadedzināšanas notekūdeņu dūņas vairs nevarētu kvalificēt par "atkritumiem".

64 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 2008/98 6. panta 1. punkta pirmajā daļā ir izklāstīti nosacījumi, kādiem ir jāatbilst konkrētajiem kritērijiem, kas ļauj noskaidrot, kuri atkritumi vairs nav atkritumi šīs direktīvas 3. panta 1. punkta izpratnē, tiklīdz attiecībā uz tiem ir veikta reģenerācijas vai reciklēšanas darbība.

65 Veicot atkritumu reģenerāciju, ir jāgarantē augsts cilvēku veselības un vides aizsardzības līmenis. Konkrēti notekūdeņu dūņu reģenerācija ietver noteiktus riskus, kas ir it īpaši saistīti ar iespējamu bīstamu vielu klātbūtni (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 28. marts, *Tallinna Vesi*, C-60/18, ECLI:EU:C:2019:264, 28. punkts).

66 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka tad, ja notekūdeņu dūņu sadedzināšana būtu "reģenerācijas" darbība Direktīvas 2008/98 3. panta 15. punkta izpratnē, kurš attiecas uz darbībām ar atkritumiem, šīm dūņām būtu jābūt kvalificējamām par "atkritumiem" vēl to sadedzināšanas brīdī. Tāda statusa maiņa, kādu ir minējusi iesniedzējtiesa, tātad nozīmētu, ka reģenerācijas nolūkā veikta attīrīšana ļauj iegūt notekūdeņu dūņas, kuras atbilst augstam cilvēku veselības un vides aizsardzības līmenim, kāds ir prasīts Direktīvā 2008/98, un kuras it īpaši ir brīvas no jebkādām bīstamām vielām. Šim nolūkam ir jāpārliecinās par pamatlietā aplūkoto notekūdeņu dūņu nekaitīgumu.

67 Iesniedzējtiesa ir tā, kurai ir jāpārbauda, vai Direktīvas 2008/98 6. panta 1. punkta nosacījumi ir izpildīti jau pirms notekūdeņu dūņu sadedzināšanas. Attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz zinātnisku un tehnisku analīzi, ir jāpārbauda, vai notekūdeņu dūņas atbilst likumīgajām piesārņojošo vielu robežvērtībām un vai to sadedzināšanai nav vispārējas kaitīgas ietekmes uz vidi vai cilvēku veselību.

68 Veicot šo novērtējumu, nozīme ir it īpaši apstāklim, ka siltums, kas tiek radīts, sadedzinot notekūdeņu dūņas, tiek atkalizmantots papīra un celulozes ražošanas procesā, kā arī tam, ka šāds process rada būtisku ieguvumu videi – jo dabas resursu saglabāšanai tiek izmantoti materiāli, kuri rodas no reģenerācijas –, kā arī aprites ekonomikas izveidei.

69 Ja, pamatojoties uz šādu analīzi, iesniedzējtiesa konstatētu, ka Direktīvas 2008/98 6. panta 1. punkta nosacījumi bija izpildīti pirms pamatlietā aplūkoto notekūdeņu dūņu sadedzināšanas, būtu jāuzskata, ka pēdējās minētās nebija atkritumi.

70 Pretējā gadījumā būtu jāuzskata, ka uz minētajām notekūdeņu dūņām šīs sadedzināšanas brīdī vēl attiecās jēdziens "atkritumi".

71 Šajos apstākļos un tā kā no Direktīvas 2008/98 5. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka "blakusprodukta" statuss un "atkritumu" statuss ir savstarpēji izslēdzoši, nav jāizvērtē, vai pamatlietā aplūkotās dūņas ir jākvalificē par "blakusproduktiem" šīs tiesību normas izpratnē.

72 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/98 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts, 3. panta 1. punkts un 6. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka notekūdeņu dūņas, kuras rodas, notekūdeņu attīrīšanas stacijā kopīgi attīrot rūpnieciskas izcelsmes un sadzīves vai komunālos notekūdeņus, un kuras tiek sadedzinātas atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, enerģijas reģenerācijas nolūkā saražojot tvaiku, nav jāuzskata par atkritumiem, ja šīs Direktīvas 2008/98 6. panta 1. punkta nosacījumi ir izpildīti jau pirms to sadedzināšanas. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pamatlietā tas tā ir.

Par tiesāšanās izdevumiem

73 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts, 3. panta 1. punkts un 6. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka notekūdeņu dūņas, kuras rodas, notekūdeņu attīrīšanas stacijā kopīgi attīrot rūpnieciskas izcelsmes un sadzīves vai komunālos notekūdeņus, un kuras tiek sadedzinātas atkritumu atliku sadedzināšanas iekārtā, enerģijas reģenerācijas nolūkā saražojot tvaiku, nav jāuzskata par atkritumiem, ja šīs Direktīvas 2008/98 6. panta 1. punkta nosacījumi ir izpildīti jau pirms to sadedzināšanas. Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pamatlietā tas tā ir.

[Paraksti]